

## Sisällys

|                                                                                                                            |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Alkusanat: miten jääkarhua luetaan?                                                                                        | 9   |
| I Henkilöhistorioista ympäristöhistoriaan                                                                                  | 15  |
| Ekokritiikki, humanistinen ympäristötutkimus ja kirjallisuushistoria                                                       | 15  |
| Myytit, kaunokirjallisuus ja ympäristöongelmat                                                                             | 23  |
| II Vattumadoista vedenpaisumukseen                                                                                         | 31  |
| Kansallisromanttinen luonnonsuojelu                                                                                        | 31  |
| Maailmanlaajuiset ympäristöuhat                                                                                            | 37  |
| puheenvuoro:Sari Kivistö: Titaanien taistelu ympäristöajattelussa                                                          | 45  |
| III Titanicin kannella                                                                                                     | 51  |
| Tšernobyl Titanicin vanavedessä                                                                                            | 51  |
| Länsimaiden lippulaiva                                                                                                     | 59  |
| Ensimmäinen ja kolmas luokka                                                                                               | 65  |
| Sotalaivojen kurssit                                                                                                       | 71  |
| Haaksirikot ennustavat haaksirikkoja?                                                                                      | 77  |
| puheenvuoro: Mika Perkiömäki: Tšernobyl itäslaavilaisessa kirjallisuudessa ja elokuvassa                                   | 83  |
| IV Frankensteinin paluu                                                                                                    | 89  |
| Dolly, Frankensteinin perillinen                                                                                           | 89  |
| Matkalla Sapiens Parkiin                                                                                                   | 97  |
| Evoluutio ihmisen jälkeen                                                                                                  | 105 |
| Vuosituhaten lopun pelot                                                                                                   | 111 |
| Kuinka oppia rakastamaan hirviötä?                                                                                         | 119 |
| puheenvuoro: Tomi Kokkonen ja Raul Hakli: Kirjallisuuden ja elokuvien teknologiset tulevaisuuskuvat filosofisena työkaluna | 125 |
| V Jäähyväiset lintukodolle                                                                                                 | 133 |
| Kettutyöt iskevät lintukotoon                                                                                              | 133 |
| Sikamiehen kuolema                                                                                                         | 139 |
| Lintumiehen kuolema                                                                                                        | 147 |
| Ekodekkarit aikalaisdiagnoosina?                                                                                           | 155 |
| puheenvuoro: Mia Takula: Valtakulttuurin tapa käsitellä eläinkysymyksiä                                                    | 161 |
| VI Pelästynyt lintukoto                                                                                                    | 169 |
| Al-Qaida säikäyttää lintukotolaiset                                                                                        | 169 |
| Punaisen armeijakunnan jäljillä                                                                                            | 175 |
| Atomiajan Faust                                                                                                            | 185 |
| Ekotrillerit pelon kulttuurina?                                                                                            | 195 |
| puheenvuoro: Outi Hakola: 9/11 ja kulttuurisen trauman käsittely Hollywoodissa                                             | 201 |
| VII Uusi vedenpaisumus                                                                                                     | 209 |
| Ilmastonmuutos vedenpaisumuksena                                                                                           | 209 |
| Kadonnut Atlantis                                                                                                          | 217 |
| Kadonnut Leviathan                                                                                                         | 227 |
| Ilmastokirjallisuus tendenssikirjallisuutena?                                                                              | 235 |
| puheenvuoro: Risto Isomäki: Kaunokirjallisuus aktivismin muotona                                                           | 241 |

|                                                                                                                                 |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| VIII Lapset raunioilla                                                                                                          | 249 |
| Lapset maailmaa pelastamassa                                                                                                    | 249 |
| Vedenpaisumuksen jälkeinen Helsinki                                                                                             | 257 |
| Öljysotien jälkeinen Lappi                                                                                                      | 265 |
| Mitä nuortendystopiat opettavat?                                                                                                | 273 |
| puheenvuoro:Anna Helle, Toni Lahtinen, Olli Löytty & Panu Pihkala: Lukeminen auttaa ymmärtämään katastrofaalisia kehityskulkuja | 279 |
| Jälkisanat: miten aikaa luetaan?                                                                                                | 285 |
| Kiitokset                                                                                                                       | 293 |
| Lähteet                                                                                                                         | 295 |